

Bağışıklama İletişimi

Immunization Communication

DOI: 10.5281/zenodo.10804269

Dursun YILMAZ¹

Bağışıklama iletişimi, halk sağlığı ile ilgili olarak aşı ve bağışıklama konularında etkili ve bilinçli iletişimi hedefleyen bir iletişim stratejisidir. Bu kapsamda, sağlık profesyonelleri, kampanya organizatörleri, hükümet yetkilileri ve diğer ilgili paydaşlar, topluluklara aşı ve bağışıklama hakkında bilgi verirken, farkındalık yaratmayı, olumlu tutumları teşvik etmeyi ve toplumun bağışıklama oranlarını artırmayı amaçlar.

Bağışıklama iletişiminin temel amacı, bireyleri ve toplulukları aşı ve bağışıklama hakkında bilinçlendirmek, aşı kararsızlığıyla mücadele etmek ve bağışıklama oranlarını artırmaktır. Hedef kitlesi genellikle çocuklar, gençler, yetişkinler ve risk altındaki grupları içerir. Halk sağlığını koruma, salgınları kontrol altına alma ve toplumda bağışıklık oluşturma gibi geniş hedeflere yöneliktir (Yılmaz ve Sezgin, 2023).

Bağışıklama iletişimi, çeşitli iletişim stratejileri ve araçları kullanarak bilgiyi etkili bir şekilde iletmeyi amaçlar. Bu stratejiler arasında halka açık etkinlikler, bilgilendirici kampanyalar, sosyal medya kullanımı, sağlık profesyonellerine eğitim, basın açıklamaları ve öğrenim materyalleri bulunabilir. Güvenilir bilgi kaynaklarını vurgulamak, doğru bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve aşı karışıklığına karşı doğru ve bilimsel cevaplar sunmak da önemli bir iletişim stratejisidir.

Bağışıklama iletişimi genellikle halk sağlığı kampanyaları ve programları içinde yer alır. Bu kampanyalar, bireylere aşı olmanın önemi, aşılardan güvenliği, etkili olduğu hastalıklar ve aşılamanın toplum sağlığına katkıları gibi konularda bilgi sağlar. Halka açık etkinlikler, okullarda ve sağlık kuruluşlarında aşı klinikleri, broşürler ve medya kampanyaları bu tür programların bir parçası olabilir.

Bağışıklama iletişimi, aşı kararsızlığı gibi zorluklarla karşılaşabilir. Topluluklarda aşılarla yönelik endişeler, yanlış bilgiler, kültürel faktörler ve güven sorunları bu zorlukları tetikleyebilir. Bu nedenle, iletişim stratejileri, bu zorlukları anlama, doğru bilgiyi sağlama ve toplumun endişelerine duyarlı bir şekilde yaklaşma üzerine odaklanmalıdır.

Bağışıklama iletişimi, toplum sağlığını korumak ve salgın hastalıkların yayılmasını önlemek için kritik bir öneme sahiptir. Etkili bir iletişim, bireylerin ve toplulukların bağışıklama programlarına katılımını artırabilir, hastalıkların kontrol altına alınmasına yardımcı olabilir ve genel halk sağlığını iyileştirebilir.

¹Öğr. Gör., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, dursun.yilmaz@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6161-3482.

Bu nedenle, bağışıklama iletişimi stratejileri, güncel bilimsel verilere dayalı, duyarlı ve etkili bir şekilde uygulanmalıdır.

Bağışıklama iletişimi konusundaki bilimsel çalışmalar genellikle halk sağlığı, iletişim bilimleri, sosyal psikoloji ve tıp alanlarında gerçekleştirilmektedir. Larson ve diğerleri (2018), tarafından yürütülen bir çalışma, aşı kararsızlığının nedenlerini inceleyerek, halkın aşı güvenini, uzmanlığı ve medyanın rolünü değerlendirmektedir. Bu tür faktörleri anlamak, etkili iletişim stratejileri geliştirmek açısından önemlidir. Kata (2012), tarafından yapılan bir diğer çalışma, aşı güvenliği konusundaki etkili iletişimin, özellikle MMR aşısı ile ilişkilendirilen otizm endişeleri üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Ayrıca aşı karşıtı hareketlerin evrimii iletişim ve postmodern tıp paradigması bağlamında halk sağlığı üzerindeki etkisini de tartışmaktadır. Sosyal medyanın aşı kabul ve kararsızlığı üzerindeki etkileri Betsch ve diğerleri (2015), tarafından incelenmiştir. Bu alışma, sosyal medyanın aşıyla ilgili bilgilerin yayılmasında nasıl bir rol oynadığını anlamak amacıyla yapılmıştır. Dredze ve diğerleri (2016), tarafından yürütülen bir diğer araştırma ise sosyal medya platformlarındaki aşı iletişiminin dinamiklerini ve etkilerini ele almaktadır. Sosyal medyanın hızlı ve geniş kapsamlı iletişim potansiyeli, aşı ile ilgili mesajların nasıl yayıldığını ve algılandığını şekillendirebilir. Bu alışmalar, bağışıklama iletişimi alanındaki multidisipliner araştırmaların sadece birkaç örneğini temsil etmektedir ve konuyla ilgili güncel bilgilere ulaşmak için akademik dergi makaleleri ve ilgili konferanslara başvurulması önerilir.

Bağışıklama iletişimi, halk sağlığı açısından kritik bir öneme sahip bir alan olarak öne çıkmaktadır. Bilimsel alışmalar, etkili bağışıklama iletişiminin, bireylerin ve toplulukların aşı kararlarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Aşı kararsızlığı, yanlış bilgiler, kültürel faktörler ve güven sorunları gibi zorluklara rağmen, doğru ve etkili iletişim stratejileri kullanılarak bu konuda ilerleme kaydedilebilir.

Toplumların aşıya olan güvenini artırmak, doğru bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve aşı kararsızlığını ele almak için bilimsel verilere dayalı yaklaşımlar benimsemek önemlidir. Bu çabalar, salgın hastalıkların yayılmasını nleme, toplum bağışıklığı oluşturma ve genel halk sağlığını iyileştirme açısından hayati bir rol oynar.

Bağışıklama iletişimi, sadece sağlık profesyonelleri arasındaki meslek içi iletişimi değil, aynı zamanda toplumla etkileşimde bulunan herkesin sorumluluğunu taşır. Sağlık otoriteleri, medya, sosyal medya platformları ve sivil toplum kuruluşları, bilimsel temelli, duyarlı ve anlaşılır bir dil kullanarak aşı ve bağışıklama hakkında doğru bilgileri yayma konusunda önemli bir rol oynar.

Sonuç olarak, bağışıklama iletişimi, toplum sağlığını gclendirmek ve salgın hastalıklarla mücadele etmek için vazgeçilmez bir araçtır. Bilimsel araştırmaların ve etkili iletişim stratejilerinin birleşimi, aşılamanın kabulünü artırabilir ve toplumları sağlıklı tutmak adına önemli bir rol oynayabilir.

Anahtar Kelimeler: Bağışıklama iletişimi stratejileri, aşı ve sosyal medya, aşı karşıtı hareketler

Kaynakça

- Betsch, C., Böhm, R., & Chapman, G. B. (2015). Using behavioral insights to increase vaccination policy effectiveness. *Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences*, 2(1), 61-73.
- Dredze, M., Broniatowski, D. A., Smith, M. C., & Hilyard, K. M. (2016). Understanding vaccine refusal: why we need social media now. *American journal of preventive medicine*, 50(4), 550-552
- Kata, A. (2012). Anti-vaccine activists, Web 2.0, and the postmodern paradigm—An overview of tactics and tropes used online by the anti-vaccination movement. *Vaccine*, 30(25), 3778-3789.
- Larson, H. J., Jarrett, C., Eckersberger, E., Smith, D. M., & Paterson, P. (2014). Understanding vaccine hesitancy around vaccines and vaccination from a global perspective: a systematic review of published literature, 2007–2012. *Vaccine*, 32(19), 2150-2159.
- Yılmaz, D., & Sezgin, M. (2023). Çocukluk Aşılarının Reddedilmesinde İnternet Medyasının Etkilerine Yönelik İkna Amaçlı Çözüm Önerileri. *Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi*, 5(4), 353-360.